

Seloutky (okr. Prostějov) „Na Šťastných“, parc. č. 1693/2.

Platěnická kultura. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK -- -562201.63, -1136669.41

V měsíci září 2020 realizovalo prostějovské pracoviště Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum vyvolaný další výstavbou rodinného domu při severním okraji Seloutek, okr. Prostějov, v trati „Na Šťastných“. Na skryté ploše byly odkryty, zdokumentovány a vyzvednuty dva urnové hroby a při hraně skrývky pak začištěna kumulace kamenů, indikující v pořadí již patnáctý komorový hrob doby halštatské (obr. 18, 19; dosavadní poznatky o této lokalitě shrnuty v práci Golec, Fojtík 2020). K jeho odkryvu došlo, v návaznosti na průběh a potřeby stavby, ve dnech 6. až 9. dubna 2021, kdy na výzkumu spolupracovali Z. Mírová (Katedra archeologie UK Praha) a M. Golec (Sekce archeologie, Katedra historie UP Olomouc). Pod ornici o mocnosti 0,4 m se rýsoval kvadratický útvar, v podélné ose orientovaný S–J, vyskládaný z lomových kamenů transportovaných ze vzdálenosti asi 1 km z polohy Seloutky – „Vinohrady“ (pečlivě vystavěná „zídka“ prozradila, že kubatura tohoto kamene dosáhla 3,5 m³). Čtvercová hrobová jáma měla rozměr 2,7 × 2,6 m a hloubku 0,6 m od úrovně sprašového podloží. Původní dřevěná srubová komora měřila (dle rozložení keramiky) 1,6 × 1,6 m. Mezera mezi komorou a jámou byla vyplněna kameny, obdobně byl překryt též strop. Žárový pohřeb se nacházel, v souladu s místními zvyklostmi, u jižní stěny (urna s kremací obsahovala v porovnání s dalšími hroby platěnické skupiny nezvykle velké množství kovových a skleněných ozdob). Hrob je předběžně posouzený jako ženský, na což poukazuje právě zmíněná sada šperků – dva železné náramky/nápažníky, bronzový náramek/nápažník, dvě železné jehlice, železná harfovité spona a skleněné subtilní korálky; přiložen byl i masitý milodar a železný nůž. Na základě znalostí lokality hrob datujeme do fáze Ha D1 (625–550 př. Kr.), žena sociálně náleží do vyšší střední vrstvy. Z hrobu byly odebrány četné vzorky pro přírodovědné analýzy.

Obr. 18. Seloutky. Komorový hrob č. 3/2020, svrchní vrstva kamenného závalu. Foto P. Fojtík.

Fig. 18. Seloutky. Chamber grave 3/2020, upper layer of the stone backfill. Photo by P. Fojtík.

Obr. 19. Seloutky. Komorový hrob č. 3/2020, vypreparovaná situace na dně komory. Foto P. Fojtík.

Fig. 19. Seloutky. Chamber grave 3/2020, excavated context on the bottom. Photo by P. Fojtík.

Literatura

Golec, M., Fojtík, P. 2020: *Centrum východohalštatské kultury na střední Moravě*. Archaeologica Olomucensia. Tomus V. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Summary

From September 2020 to April 2021, a rescue excavation caused by the construction of a family house on plot No. 1693/2 took place in Seloutky – “Na Šťastných” field (Prostějov District). In the excavated area, two urn graves and especially another chamber grave with stone backfill (grave 3/2020) were investigated (Fig. 18, 19). Based on the previous archaeological research of this site, we have dated this grave to the Ha D1 phase (625–550 BCE), when the buried woman probably belonged socially to the upper middle class of Hallstatt society.

Pavel Fojtík, Martin Golec, Zuzana Golec Mírová

Senice na Hané (okr. Olomouc) „Veklice“.

Doba halštatská. Sídliště. Doba laténská. Železářský areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.6296556N, 17.0782806E; 49.6295278N, 17.0748861E; 49.6286750N, 17.0747250E; 49.6292833N, 17.0781639E

V červnu roku 2021 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchraný archeologický výzkum na stavbě „Realizace PSZ v k. ú. Senice na Hané“. Stavba zahrnovala pozemkové úpravy dvou polních cest a stavbu Bio-centra Veklice. Během výzkumu byly zachyceny stopy osídlení z mladší doby bronzové, halštatu a laténu. Lokalita se nacházela na poli severozápadně od intravilánu obce, v trati „Veklice“, v rovinatém terénu na pravém břehu říčky Blaty, v nadmořské výšce 240 m.

Po skrývce ornice těžkou technikou, konkrétně buldozery, se ve dvou místech stavby objevily rozsáhlejší tmavší plochy v jinak světlém šedožlutém jílovitém podloží. V jejich prostoru